

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES DE BARCELONA

QUEIXA PRESENTADA RELATIVA AL DRET A LA BONA ADMINISTRACIÓ (GESTIÓ I RECAPTACIÓ)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 2 d'agost de 2021, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat amb una sanció de disciplina viària, que havia implicat la retirada de quatre punts del carnet de conduir.

La persona promotora de la queixa assenyalava que el 3 de maig de 2021 havia rebut la notificació de la denúncia.

Segons el document sancionador, la infracció corresponia a haver llençat «a la via o a les seves immediacions qualsevol objecte que pugui donar lloc a la producció d'incendis» (art. 6.1 del Reglament General de Circulació, en endavant RGC) a la ctra. B-10 (Besós), km 120.

Uns dies després de rebre la sanció, el ciutadà va demanar una còpia de l'expedient. En veure que no li enviaven, el 19 de maig de 2021 va presentar al·legacions on reconeixia circular per la via el dia i hora indicat a la multa, però desconeixia el punt quilomètric exacte. També indicava que no havia llençat cap tipus d'objecte a la via i que no disposava de l'expedient administratiu.

Posteriorment, el 28 de juliol de 2021 va rebre l'expedient administratiu i va tornar a presentar al·legacions el 2 d'agost de 2021.

En aquestes noves al·legacions, manifestava que mancaven dades a la denúncia (punt quilomètric, tipus d'objecte llençat, comunicació en l'acte de la denúncia), però que aquestes sí estaven a l'expedient administratiu.

Assenyalava que no fumava i que, per tant, era impossible haver comès aquesta infracció. A més a més, afegia que, si calia, demanaria un informe al seu metge per demostrar que no era una persona fumadora.

També indicava que el fet que l'agent de l'autoritat no aturés el seu vehicle per notificar-li la infracció li generava indefensió. La sanció es fonamentava en la denúncia del guàrdia urbà i, si l'haguessin aturat, haurien pogut comprovar que no va llençar cap burilla.

Finalment, el ciutadà assenyalava que després de diversos intents per contactar telefònicament amb el servei del 010, quan va ser atès, va ser dirigit a l'Institut Municipal d'Hisenda (IMH) per demanar més informació. Per mitjà de videoconferència, a l'IMH li van indicar que s'havia de posar en contacte amb el departament de disciplina vial i que el telèfon el podria buscar per internet.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Un cop examinat el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a la **Gerència de Seguretat i Prevenció, a la Direcció de Serveis d'Informació i Atenció Ciutadana, i a l'Institut Municipal d'Hisenda (IMH)**, per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

En data 1 de desembre de 2021, es va sol·licitar a aquests organismes la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

1. Informe de la Gerència de Seguretat i Prevenció

En data 10 de gener de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada juntament amb l'expedient administratiu.

L'escrit exposava que les al·legacions del ciutadà varen ser desestimades el 2 de novembre de 2021 pels següents motius:

La denuncia de hechos constatados de forma directa por los agentes de la autoridad en el ejercicio de las funciones que legalmente tienen atribuidas constituye un elemento de prueba potencialmente capaz de desvirtuar la presunción de inocencia.

La circunstancia aducida por el interesado no constituye una justificación que tenga amparo ni cobertura legal para eximir de la responsabilidad ante la infracción del artículo 3 del RGC.

Se produce conducción temeraria cuando el conductor realiza acciones que hayan podido poner en peligro la vida de los usuarios de la vía. El conductor está obligado a conducir con la diligencia y precaución necesarias para evitar daños.

No apreciándose pruebas aportadas suficientes que desvirtúen la presunción de veracidad, se debe concluir que la conducta objetivamente denunciada se produjo de acuerdo con la descripción del agente.

En relació amb el no lliurament en mà de la denúncia, obeïa a situacions valorades per l'agent de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB). Un cop analitzades les característiques de la calçada i el possible risc per a la circulació si aturava el vehicle, l'agent va decidir no fer-ho.

Els motius per no aturar el vehicle van ser ratificats pel propi agent en el plec de descàrrecs que va elaborar, i que es va aportar a l'expedient administratiu, on s'indicava que s'estaven produint retencions del trànsit per densitat.

També s'indicava que l'agent de la GUB va observar com el conductor del vehicle va llençar la resta d'una cigarreta encesa a la via, actuació que té especial rellevància ja que la zona és a prop de Montjuic i, en altres ocasions, s'han produït incendis.

2. Resposta de la Direcció de Serveis d'Informació i Atenció Ciutadana (DIAC)

L'Ajuntament de Barcelona, amb motiu d'una infracció de trànsit, pot accedir al tràmit de consulta de fotografies i filmacions.

En alguns casos, les imatges s'adjunten a la notificació de la infracció, però en d'altres no. Quan no s'adjunten, l'interessat pot demanar-les abans de fer al·legacions. Tanmateix, aquesta sol·licitud de visionat en cap cas interromp el termini de pagament o impugnació.

En el cas d'aquesta sanció, les denúncies no s'acompanyen d'imatges o fotografies.

En relació a la informació que se li va donar al ciutadà quan va trucar al 010, en no disposar del número de telèfon des d'on es va trucar, no es pot accedir al contingut de la trucada per verificar per quin motiu se'l va dirigir a l'IMH.

3. Resposta de l'Institut Municipal d'Hisenda

En relació a la videotrucada efectuada per l'interessat, l'IMH indica que es tractava d'una consulta sobre com notificar una denúncia, quina era la competència de la Gerència de Seguretat i Prevenció i quin era el canal adient per presentar al·legacions.

També s'assenyalava que, a l'hora de concertar cita per videotrucada amb l'IMH, s'ha de seleccionar si l'atenció fa referència a embargaments, tributs, multes o gestió recaptatòria. Al camp «Observacions», es poden indicar els motius de l'atenció sol·licitada.

En aquest cas, el ciutadà no va introduir cap observació, no va indicar l'expedient a consultar ni es té constància de l'aportació de cap documentació.

Tot i no tractar-se d'una denúncia competència de l'IMH, sempre s'informa a la persona interessada de la informació general de la sanció (termini de pagament, de presentació d'al·legacions i Direcció responsable de la instrucció de l'expedient).

Aquesta informació també constava a la notificació de la denúncia rebuda pel ciutadà.

CONSIDERACIONS

1. Sobre les versions contradictòries dels fets sancionats

Segons informa l'Ajuntament, ateses les circumstàncies del lloc i la densitat del trànsit en el moment dels fets, era perillós aturar el vehicle per verificar el motiu de la sanció i

notificar-la en mà al ciutadà. Per aquest motiu, es va decidir enviar-la al seu domicili, tal com preveu la Llei de Seguretat Viària.

En contraposició a la versió policial, la persona sancionada afirma no fumar i poder aportar documents mèdics per demostrar-ho.

Tanmateix, l'article 88 de Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, configura la presumpció de veracitat de la versió dels fets aportada pels agents de l'autoritat en els següents termes:

Les denúncies formulades pels agents de l'autoritat encarregats de la vigilància del trànsit en l'exercici de les funcions que tenen encomanades tenen valor probatori, llevat que hi hagi una prova en contra.

Per tant, la sanció es va imposar d'acord amb el relat de l'agent denunciant, al qual la llei atorga valor probatori.

Si bé aquesta actuació és ajustada a dret, la manca de proves acreditatives dels fets denunciats, així com la impossibilitat de demostrar que aquests no s'han produït, són queixes reiterades a la Sindicatura de Greuges de Barcelona.

En repetides ocasions, hem recomanat a l'Ajuntament dotar de majors garanties la tramitació dels expedients sancionadors. El consistori informa que està treballant en aquest línia per tal de mitigar la sensació d'indefensió que té la ciutadania en aquest tipus de situacions. Però no disposem d'informació més concreta sobre la matèria.

Respecte a sancions com la tractada en aquesta queixa, **les garanties sancionadores podrien consistir en dotar d'instruments suficients als agents de l'autoritat perquè puguin efectuar gravacions, per exemple, mitjançant vehicles que disposin de càmeres de gravació continua.**

2. Sobre la fonamentació de la resolució desestimatòria

En la resolució desestimatòria de les al·legacions del ciutadà, s'indicava que s'havia infringit l'article 6.1 de l'RGC, segons el qual «es prohibeix llançar a la via o al seu voltant qualsevol objecte que pugui donar lloc a la producció d'incendis o, en general, posar en perill la seguretat viària».

Tanmateix, la fonamentació de la resolució assenyalava que el conductor havia conduït de forma temerària, ja que va realitzar accions que podrien posar en perill la vida dels usuaris de la via. Aquesta conducta és sancionable d'acord amb l'article 3 de l'RGC.

Així doncs, la resolució invoca dos articles diferents relatius a dues conductes també diferents.

Aquesta Sindicatura considera que l'Administració ha de ser especialment diligent en els expedients sancionadors i fonamentar de manera precisa les sancions que imposa per tal de no generar indefensió a la ciutadania.

3. Sobre l'atenció ciutadana rebuda

Quan el ciutadà es va posar en contacte amb el servei d'atenció ciutadana 010, se'l va informar que l'òrgan competent per resoldre la seva queixa era l'IMH i que, per tant, s'havia de dirigir a aquest ens.

Aquesta Sindicatura ha rebut queixes reiterades segons les quals la DIAC (010) informa, en relació a infraccions en matèria de disciplina viària, que les consultes s'han de dirigir a l'IMH.

Ara bé, **l'IMH no és l'òrgan instructor de tots els expedients sancionadors en aquesta matèria**. En concret, correspon a la Gerència de Seguretat i Prevenció la instrucció d'aquells expedients que, a banda de les sancions econòmiques, tenen associades altres penalitzacions, com ara la retirada de punts del carnet de conduir.

De fet, la notificació de la denúncia indica que aquesta Gerència és l'òrgan que emet la notificació i que es pot demanar més informació amb cita prèvia a la Direcció de Serveis d'Assessorament Jurídic (010).

En conseqüència, seria adient que, **abans d'informar a la ciutadania, tant el 010 com les OAC clarifiquessin el tipus de denúncia que és objecte de consulta**. D'aquesta manera, podran **oferir una informació i derivació correcta**, la qual cosa és especialment important si es té en compte que els terminis per presentar al·legacions són curts.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Un cop considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació i de l'Institut Municipal d'Hisenda ha estat ajustada a dret i eficaç**.

Tanmateix, l'actuació **de la Direcció de Serveis d'Informació i Atenció Ciutadana no ha estat eficaç** ja que va derivar a la persona promotora de la queixa a un òrgan que no era el correcte.

Sobre l'actuació de la **Gerència de Seguretat i Prevenció**, tot i que la seva **actuació ha estat ajustada a dret**, podria millorar en eficàcia pel que fa a les garanties dels expedients sancionadors.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la següent decisió:

- **Recomanar a la Direcció de Serveis d'Informació i Atenció Ciutadana** que, en relació a les sancions de trànsit que comporten la pèrdua de punts, informi i derivi correctament la ciutadania a la Gerència de Seguretat i Prevenció, si s'escau.

- **Recomanar a l'Àrea de Seguretat i Prevenció** que les denúncies en matèria de disciplina viària (sobretot quan, a banda de sancions econòmiques, tenen altres conseqüències, com la pèrdua de punts del permís de circulació) complementin la presumpció de veracitat de l'agent de l'autoritat amb altres mitjans de prova que permetin dotar de més garanties el procediment sancionador (per exemple, mitjançant la gravació d'imatges).

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.